

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)
0331621 : การให้คำปรึกษาครอบครัว
Family Counseling

สำหรับ
นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปีการศึกษา 2564

รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
คณะ/ภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยา

หมวดที่ 1 ลักษณะและข้อมูลโดยทั่วไปของรายวิชา

1. รหัสและชื่อรายวิชา 0331621 : การให้คำปรึกษาครอบครัว (Family Counseling)
2. จำนวนหน่วยกิต (ชั่วโมงบรรยาย – ปฏิบัติการ – ค้นคว้าด้วยตัวเอง) 3 หน่วยกิต (2 - 2 - 5)
3. หลักสูตร และประเภทของรายวิชา 3.1 หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 3.2 ประเภทของรายวิชา หมวดวิชาเอกเลือก
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน 4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.กาญจนวัลย์ ปรีชาสุชาติ 4.2 อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร.กาญจนวัลย์ ปรีชาสุชาติ
5. ภาคการศึกษา ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2/2564
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา ครั้งล่าสุด 8 กันยายน 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดหมายของรายวิชา : เพื่อให้บัณฑิต

1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับครอบครัว สภาพครอบครัว ปัญหาและความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว

1.2 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว

1.3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัวได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาและสอดคล้องกับการผลิตบัณฑิตตามปรัชญา เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

0331621 การให้คำปรึกษาครอบครัว

3(2-2-5)

Family Counseling

แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว วิเคราะห์สภาพครอบครัว ปัญหาและความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว การให้ความช่วยเหลือครอบครัว การฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

Concepts, theories, processes, skills and techniques for family counseling; analysis of family situations; problems and needs of family members; conflicts and violence in family; family assistance; practices of family counseling

2. หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
32 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา	-	32 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา	80 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษารายบุคคล

4 ชั่วโมง / สัปดาห์ ในเวลาก่อนเรียนหรือหลังเรียน

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

1.1.1 ตระหนักในคุณค่าของการมีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริตและ มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

1.1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม เคารพระเบียบข้อบังคับขององค์กรและสังคม

1.1.3 มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถวินิจฉัยปัญหาข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญเชิงวิชาการและวิชาชีพอย่างมีเหตุผล

1.1.4 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

1.2 วิธีสอน

1.2.1 กำหนดให้มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อปลูกฝังให้นิสิตมีส่วนร่วมในกฎ กติกา และรักษาระเบียบวินัย

1.2.2 มอบหมายให้นิสิตทำงานเดี่ยวและกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ

1.2.3 อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอน

1.3 วิธีการประเมิน

1.3.1 ประเมินจากความตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรมประกอบการเรียน

1.3.2 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.3.3 พฤติกรรมการเรียน

2. ด้านความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องพัฒนา

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับครอบครัว สภาพครอบครัว ปัญหาและความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว

2.1.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว

2.2 วิธีสอน

2.2.1 อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ด้านครอบครัวทุกมิติในสังคมไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน และการให้คำปรึกษาครอบครัว

2.2.2 ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

2.3 วิธีการประเมิน

2.3.1 ประเมินจากการสอบทฤษฎี

2.3.2 ประเมินจากการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

3.1.1 คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างมีระบบ

3.1.2 สามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษาวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่ซับซ้อน เพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.1.3 สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐานใหม่ แล้วนำข้อสรุปมาใช้

3.1.4 สามารถนำองค์ความรู้และประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติไปบูรณาการใช้ในการให้คำปรึกษาต่อครอบครัวได้

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิด สังเคราะห์ ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม

3.2.2 ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

3.2.3 ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

3.3 วิธีการประเมิน

3.3.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

3.3.2 ประเมินจากความพร้อมและความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

4.1.1 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนได้หลากหลาย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานรายบุคคลและงานกลุ่ม

4.1.3 มีความรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4.1.4 มีความสามารถใช้ความรู้ในศาสตร์การให้คำปรึกษาเพื่อนำองค์ความรู้ไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.1.5 สามารถปรับตัวทำงานกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเดี่ยวเป็นกลุ่ม

4.2.2 ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัวและร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาครอบครัว

4.2.3 สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร

4.3 วิธีการประเมิน

4.3.1 สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตต่อการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

4.3.2 ความรับผิดชอบในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

5.1 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนา

5.1.1 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสรุปประเด็นการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยการพูดและการเขียน ทั้งในการสื่อสารโดยทั่วไปและเชิงวิชาการ

5.1.2 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทัน

5.2 วิธีการสอน

5.2.1 จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียนในระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5.2.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม

5.3 วิธีการประเมิน

5.3.1 ประเมินทักษะการสื่อสารในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา แผนการจัดการเรียนการสอน การทบทวนความรู้เดิม	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
2-3	ครอบครัว สภาพครอบครัว ปัญหาและความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	8	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
4-5	ครอบครัว สภาพครอบครัว ปัญหาและความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	8	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
6-8	แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	12	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
9-10	แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	8	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
11	แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ ทักษะและเทคนิคการให้ปรึกษาครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว	บรรยาย/ อภิปราย ซักถาม	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
12	สอบกลางภาค		4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
13	ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว	ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
14	ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว	ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการ เรียน การสอน	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
15	ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว	ฝึกปฏิบัติใน ห้องปฏิบัติการ	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
16	ฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว	ฝึกปฏิบัติใน ห้องปฏิบัติการ	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
17	สรุปและประเมินผลการให้คำปรึกษา ครอบครัว	อภิปราย ชักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้	4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์
18	สอบปลายภาค		4	ผศ.ดร.กาญจนวัลย์

2. แผนประเมินการเรียนรู้

(● : ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

คะแนนภาคปฏิบัติ 45 คะแนน

คะแนนสอบ 45 คะแนน

จิตพิสัย 10 คะแนน

ลำดับการ ประเมิน	ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของ คะแนนที่ ประเมิน	หมายเหตุ
1	ด้านความรับผิดชอบ / คุณธรรม จริยธรรม	ทุกสัปดาห์	10%	
2	ด้านความรู้	สัปดาห์ที่ 12 และ 18	50%	
3	การฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษา ครอบครัว	สัปดาห์ที่ 13-17	40%	
☐ ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาตาม รายละเอียดของหลักสูตร (แบบ มคอ.2)				

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

กาญจนวัลย์ ปรีชาสุชาติ. (2564). เอกสารประกอบการสอนวิชา การให้คำปรึกษาครอบครัว (0331621). สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา.

มณฑิรา จารุเพ็ง.(2558). ครอบครัวและการให้คำปรึกษาครอบครัว จากแนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2561). จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว. กรุงเทพฯ.พิมพ์ครั้งที่ 7 : สำนักพิมพ์พิมพ์.

Ackerman N. (1958). *The Psychodynamics of Family Life*. New York : Norton.

Beels, C., & Ferber, A. (1969). *Family Therapy : A view*. *Family Process*, 8, 280-332.

Bell, J. E. (1975). *Family Therapy*. New York : Aronson.

Fishman, H. C. (1993). *Intensive family Therapy : Treating Families in their social context*. New York: Basic Books.

Goldenberg H, Goldenberg I. (2008). *Family Therapy an Overview*. Seventh Edition. Thomson Brooks/cole

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ -

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

วิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและการให้คำปรึกษาครอบครัว